Lietas Nr. A420316613
Lietas arhīva Nr. A42-00728-14/46

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014.gada 15.janvārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese Solveiga Pone,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums/ pieteikuma par Vides pārraudzības valsts biroja 2013.gada 25.janvāra lēmuma Nr.24 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Administratīvā rajona tiesā 2013.gada 25.februārī saņemts sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums/ (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikums par Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – atbildētāja) 2013.gada 25.janvāra lēmuma Nr.24 (turpmāk – Pārsūdzētais lēmums) atcelšanu.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2013.gada 28.februāra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta Nr.A420316613.

[2] No lietas materiāliem konstatējams.

[2.1] 2012.gada 31.augustā pieteicēja vērsusies Valsts vides dienesta Ventspils reģionālajā vides pārvaldē ar lesniegumu ietekmes uz vidi sākotnējam izvērtējumam paredzētajai darbībai – atklātai derīgo izrakteņu ieguvei derīgo izrakteņu atradnē /Nosaukums/, iecirknis /Nosaukums/, zemes īpašums /Nosaukums/ (zemes gabala kadastra numurs /numurs/), Kandavas novads, Cēres pagasts. Derīgo izrakteņu ieguve paredzēta 12,8 ha platībā *(sk.lietas 60.-61.lapu).*

[2.2] Valsts vides dienesta Ventspils reģionālā vides pārvalde (turpmāk – Pārvalde) 2012.gada 12.decembrī izdevusi lēmumu Nr.VE12SI0070 "Par ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu" (turpmāk – Sākotnējais izvērtējums), ar kuru secināts, ka pieteicējas paredzētajai darbībai nav nepieciešams organizēt sākotnējo sabiedrisko apspriešanu" *(sk.lietas 17.-26.lapu).*

[2.3] 2013.gada 25.janvārī Vides pārraudzības valsts birojs pieņēmis lēmumu Nr.24 „Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu", ar kuru nolemts piemērot pieteicējas ierosinātajai darbībai – derīgo izrakteņu (smilts-grants) ieguvei atradnē /Nosaukums/, iecirknī /Nosaukums/, nekustamajā īpašumā /Nosaukums/ (zemes kadastra Nr./adrese//adrese/) Cēres pagastā, Kandavas novadā - ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru *(sk.lietas 13.-15.lapu)*

[3] Pieteicēja uzskata, ka Pārsūdzētais lēmums ir atceļams, pamatojoties šādiem argumentiem.

[3.1] Atbildētāja Pārsūdzētā lēmuma 4.punktā secinājusi, ka būtiskākie ietekmes aspekti saistīti ar dabas resursu ieguvi un to saistītajiem nelabvēlīgajiem faktoriem, bet nav pamatojusi kāpēc atbildētājas viedoklis būtiski atšķiras no Pārvaldes atzinumā paustā viedokļa, kas pamatots ar iegūtiem pierādījumiem. Atbildētāja nav pamatojusi kāpēc tieši darbības vietas atrašanās vieta ir būtisks pamats ietekmes uz vidi procedūras piemērošanai. Pārvalde vairākkārt savā atzinumā ir norādījusi, ka darbības vietas atrašanās vietai nav būtiskas nozīmes, savukārt atbildētāja norādījusi likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 11.pantā ietvertos kritērijus, pamatojoties uz kuriem pieņemts Pārsūdzētais lēmums. Tādējādi, atbildētāja nevis daļēji, bet pilnībā nav pievienojusies Pārvaldes viedoklim, kas pausts ietekmes uz vidi sākotnējā novērtējumā, un nav pamatojusi savu atšķirīgo viedokli ar citiem neminētiem būtiskiem faktiskajiem apstākļiem vai iegūtiem pierādījumiem šajā lietā.

[3.2] Pārsūdzētā lēmuma 5.punktā atbildētāja kā negatīvu ietekmi norādījusi faktu, ka meža zemei būs nepieciešams veikt zemes lietošanas kategoriju maiņu. No Pārsūdzētā lēmuma satura nav saprotams kā tieši darbības, kas saistītas ar meža zemes kategorijas

maiņu ietekmēs vidi atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1.panta 1.punktā izpratnē. Proti, paredzētās darbības, kas var izraisīt tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, augsni, gaisu, ūdeni, klimatu, ainavu, materiālās vērtības, kultūras un dabas mantojumu un visu jomu mijiedarbību. Pieteicēja uzskata, ka norāde uz šādu apstākli nav pamatota, jo neizriet no likuma panta jēgas. Kategorijas maiņa zemei likuma izpratnē kā juridisko darbību kopums pats par sevi negatīvu ietekmi radīt nevar, turpretim iespējamās sekas šādai darbībai, kas pamatotas ar citiem būtiskiem faktiem lietā, atbildētāja nav analizējusi un norādījusi, līdz ar ko, šāds atbildētājas viedoklis uzskatāms par nepamatotu. Pretēji atbildētājas viedoklim, Pārvalde precīzi ir izanalizējusi esošo situāciju un kā pozitīvu apstākli ir norādījusi faktu, ka darbības vietas teritorija nav meliorēta, līdz ar ko, nav nepieciešama meliorācijas sistēmu pārkārtošana un izveidošana, ko atbildētāja nav vērtējusi vispār.

[3.3] Atbildētāja Pārsūdzētā lēmuma 6.punktā kā negatīvu ietekmi norādījusi, ka izvērtējot paredzētās darbības specifiku un darbības vietu, tā secina, ka tā būs saistīta ar noteikta rakstura fizikālām ietekmēm - troksni, putekļiem, vibrācijām, autotransporta radītajām ietekmēm uz pieguļošajiem ceļiem, pie kam šīs ietekmes vērtējamas kompleksi ar derīgo izrakteņu ieguvi, kas tiek veikta pieguļošās teritorijas atradnē /Nosaukums/. Atbildētāja nav pamatojusi kāpēc viņas viedoklis ir pretējs Pārvaldes atzinumā paustajam viedoklim, ka darbības vieta atrodas pietiekamā attālumā no ciemu teritorijas un neradīs ietekmes trokšņa un putekļu veidā, kā arī, ka darbības vieta neatrodas teritorijā, kurā būtu esoši trokšņa vai citu normatīvu pārsniegumi un darbības vietai pieguļošā teritorija ir mazapdzīvota, utt.. Pārvalde analizējusi arī kompleksās ietekmes, un nav secinājusi negatīvas ietekmes. Tādējādi atbildētājas viedoklis par fizikālām ietekmēm nav pamatots.

[3.4] Atbildētāja divos iepriekšējos lēmumos atradnē /Nosaukums/ nav pieprasījusi piemērot par ietekmes uz vidi procedūru /Nosaukums/ atradnēs /Nosaukums/ un /Nosaukums/, bet ņemot vērā Pārvaldes atzinumā norādīto, atbildētāja secinājusi, ka derīgo izrakteņu ieguve atradnes /Nosaukums/ teritorijā notiek platībā, kas kopumā ievērojami pārsniedz 25 ha, kas ir noteikts kā robežslieksnis ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai.

Pieteicēja nepiekrīt šādai atbildētājas argumentācijai un norāda, ka Pārvaldes atzinumā neeksistē punkts 3.11., uz kuru norādījusi atbildētāja, taču, iespējams, atbildētāja domājusi punktu 3.1., kurā Pārvalde sniedz atzinumu par apjoma ietekmi uz vidi. Minētajā punktā Pārvalde norādījusi uz darbības vietu apjomā 12,8 ha platībā nevis summē visu /Nosaukums/ derīgo izrakteņu atradni. Tieši tāpat Pārsūdzētā lēmuma 3.1.punktā norādīta un analizēta konkrēta darbības vieta – 12,8 ha platībā. Savukārt, vērtējot ietekmes nozīmīgumu un kompleksumu, Pārvalde ir norādījusi, ka paredzētā darbība nav saistīta ar blīvi apdzīvotām teritorijām un lielu cilvēku skaitu, paredzētā darbība nav saistīta ar būtisku piesārņojuma risku darbības vietas ierīkošanas, derīgā materiāla ieguves un rekultivācijas laikā, kā arī darbības vietas izstrādes laikā radušās ietekmes, kas summēsies ar ietekmēm, kas radīsies blakus teritorijā (troksnis, putekļi, automašīnu plūsma), ir iespējams samazināt un pārvaldīt. Iespējamo ietekmju summēšanās ir pētīta visā teritorijā /Nosaukums/, taču, tā kā atbildētāja nav norādījusi kāpēc tās viedoklis ir atšķirīgs no Pārvaldes viedokļa, un nav pamatojusi to ar citiem faktiem, nav iespējams piekrist šādam atbildētājas secinājumam.

[3.5] Pieteicēja nepiekrīt atbildētājas norādei uz nepieciešamību piemērot ietekmes uz vidi procedūru projekta apjoma dēļ - vairāk kā 25 ha, ņemot vērā visu atradni /Nosaukums/. Atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1.pielikumam objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams, atbilst projekti, kas paredz derīgo izrakteņu ieguvi 25 ha vai lielākā platībā. Attiecīgais projekts paredz derīgo izrakteņu ieguvi 12,8 ha platībā nevis lielākā kā 25 ha. 1.pielikumā precīzi ir norādīts, ka vērtējams ir attiecīgais projekts, nevis visa tuvākā un tālākā teritorija. Līdz ar to atbildētāja patvaļīgi tulkojusi likuma 1.pielikumu, attiecinot darbības vietu uz platību, kas pārsniedz 25 ha. Savukārt, visa atradne /Nosaukums/ vērtēta, pieguļošo teritoriju kopējo ietekmju summēšanās un kompleksuma ziņā, kā to nosaka likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (fizikālās ietekmes u.c., kas norādīts iepriekš, kas neradīs būtiskas izmaiņas vidē), tādējādi norāde uz blakus teritoriju platības ziņā, neņemot vērā vērtēšanas kritēriju šajā sakarā, ir nepamatota.

Atbildētāja Pārsūdzētajā lēmumā ir norādījusi, ka blakus esošajām atradnēm netika pieprasīts ietekmes uz vidi novērtējumu, tādējādi, pastāvot vienādiem tiesiskajiem un faktiskajiem apstākļiem, atbildētāja nav pieņēmusi vienādus lēmumus. Pieteicēja norāda, ka minēto apliecina fakts, ka atbildētāja atšķirīgu lēmumu ir pieņēmusi arī attiecībā uz derīgo izrakteņu atradnēm /Nosaukums/ (kadastra Nr./adrese//adrese/) , /Nosaukums/ (kadastra Nr./adrese//adrese/) , /Nosaukums/ (kadastra Nr./adrese//adrese/) un /Nosaukums/ (kadastra Nr./adrese//adrese/), kas kopā ir atradne /Nosaukums/ ar kopējo platību vairāk kā 50 ha platībā, un kas pieņemts 2013.gada 24.janvārī ar lēmumu Nr.23.

[3.6] Pieteicēja nepiekrīt atbildētājas viedoklim par kopējo ietekmju summēšanās ietekmi uz vidi, jo kā būtiska un negatīva ietekme uz vidi tā nav pierādīta ne Pārvaldes atzinumā, ne Pārsūdzētajā lēmumā. Pieteicēja uzskata, ka atbildētāja nepamatoti atsaukusies uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 11.panta 1.punkta a), b), c) un e) kritērijiem, secinot, ka paredzētā darbība atbilst likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta pirmās daļas 3.punkta prasībām un tai ir piemērojams ietekmes uz vidi novērtējums.

Kā norādīts iepriekš, likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 11.panta 1.punkta a)apakšpunkta kritērijs ir apjoma kritērijs, kas nevar būt par pamatu procedūras piemērošanai, jo paredzamā darbība nav saistīta ar blīvi apdzīvotam teritorijām un lielu cilvēku skaitu. b)apakšpunktā paredzētās darbības un citu darbību savstarpējā un kopējā ietekmē, kas nevar būt par pamatu procedūras piemērošanai, jo paredzamā darbība nav saistīta ar būtisku piesārņojuma risku. c)apakšpunktā paredzēta dabas resursu izmantošana, kas nevar būt par pamatu procedūras piemērošanai, jo iepriekš, paredzētā darbība saistīta ar dabas resursu ieguvi. Iegūto dabas resursu apjoms, kas attiecināms uz smilts-grants ieguvi, vērtējams kā liels un neatjaunojams.

Pieteicēja atsaucas uz likuma „Par zemes dzīlēm" 6.panta pirmo daļu un norāda, ka derīgo izrakteņu ieguves rezultātā, dabas resursi netiek atjaunoti. Līdz ar to ir saprotams, ka ieguves projekta rezultātā, dabas resursi tiks samazināti, tādējādi gan Pārvaldes secinājums gan atbildētājas norāde atbilst izpratnei par derīgo izrakteņu apjoma samazināšanos šajā teritorijā. Savukārt, derīgo izrakteņu ieguve pati par sevi atbilstoši Pārvaldes atzinumam nevar radīt tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē, vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, augsni, gaisu, ūdeni, klimatu, u.c., jo Pārvalde nav konstatējusi šādu ietekmi uz vidi un to nav konstatējusi arī atbildētāja.

[3.7] No Pārsūdzētā lēmuma satura nav iespējams konstatēt, kādu tieši leģitīmu mērķi atbildētāja ir vēlējusies sasniegt. No lēmuma satura nav iespējams konstatēt, kāpēc atbildētāja nepiekrīt Pārvaldes izteiktajam viedoklim, jo lēmums nav pamatots. Pieteicēja uzskata, ka atbildētāja ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 5.pantu, jo nav ievērota privātpersonas tiesisko interešu

aizsardzība. Vienlaicīgi atbildētāja ir pārkāpusi arī Administratīvā procesa likuma 6.pantu, proti, pastāvot vienādiem tiesiskajiem un faktiskajiem apstākļiem, pieņēmusi atšķirīgus lēmumus, tādējādi nav ievērojusi arī Administratīvā procesa likuma 7.pantu. Atbildētāja ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 8.pantu, jo piemērojot tiesību normas, tās tulkotas pretēji panta jēgai, tādējādi nesasniedzot taisnīgāko un lietderīgāko rezultātu. Atbildētāja ir pārkāpusi arī Administratīvā procesa likuma 9.pantu, jo pieņemtais lēmums nav pamatots atbilstoši tā saturam, proti, no lēmuma satura neizriet objektīvi un racionāli juridiski apsvērumi šāda lēmuma pieņemšanai. Atbildētāja nav ievērojusi arī Administratīvā procesa likuma 13.pantu, proti, samērīguma principu, jo pienākums, kas uzlikts pieteicējai neattaisnojas ar nozīmīgu sabiedrības labumu.

Faktiski, nav saprotams kādu tieši leģitīmu mērķi atbildētāja ir vēlējusies sasniegt, pieņemot šāda satura lēmumu, kas faktiski saistāms ar pieteicējas komercdarbības ierobežošanu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, atbildētāja ir pārkāpusi procesuālās tiesību normas, proti, Administratīvā procesa likuma 5., 6., 7., 8., 9., 13., $14.^1$ un 66.pantu, kā arī materiālo tiesību normas, proti, likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1.panta 1.punktu, 2., 4.panta pirmās daļas 1.punktu un 3.punktu, kā rezultātā pieņemts nepamatots lēmums.

Pieteicēja norāda, ka šāda lēmuma izpildes rezultātā tai rastos ievērojami zaudējumi Ls 10 000,00 apmērā, jo laikā, kad veiktu ietekmes uz vidi novērtējumu, pieteicēja neveiktu dabas resursu nodokļu nomaksu valstij par iegūtajiem derīgajiem izrakteņiem. Pieteicēja uzskata, ka atbildētāja nav izvērtējusi Administratīvā procesa likuma 66.pantu, proti, lietderības apsvērumu saturu, un nepamatoti ir pieņēmusi šāda satura administratīvu aktu, kas pilnībā būtu atceļams.

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2013.gada 8.aprīlī saņemti atbildētājas rakstveida paskaidrojumi, kuros atbildētāja, neatzīst pieteikumu par pamatotu, pamatojoties uz Pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem argumentiem.

[4.1] Atbildētāja norāda, ietekmes uz vidi novērtējumu regulē Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 13.decembra direktīva Nr.2011.92/ES „Par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu" (turpmāk - Direktīva Nr.2011.92/ES). Atbilstoši Direktīvai Nr.2011.92/ES un likumam „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" paredzētajai darbībai Sākotnējā izvērtējuma rezultātā var tikt piemērots ietekmes uz vidi novērtējums. Pārvaldes sagatavotais izvērtējums ir informācija kompetentajai institūcijai - atbildētājai, bet galējo lēmumu pieņem atbildētāja. Pieteicējas iecerei ir veikts Sākotnējais izvērtējums, kā rezultātā atbildētāja ir pieņēmusi Pārsūdzēto lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu. Šāda lēmuma pamatojums izriet no likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta pirmās daļas 3.punkta b)apakšpunkta. Pārsūdzētā lēmuma pamatojums ir skaidri un nepārprotami norādīts tā 8.punktā, kurā izskaidrots, ka tas izriet no likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 11.panta kritērijiem kopskatā ar summārās ieguves platību, kas atbilst IVN veikšanas robežsliekšņiem.

[4.2] Atbildētāja nepiekrīt pieteicējas argumentam, ka, izdodot Pārsūdzēto lēmumu, tā būtu nonākusi pie pilnīgi citiem secinājumiem par ietekmi nekā Pārvalde, kā arī nevar pievienoties viedoklim, ka Pārsūdzētajā lēmumā ietvertie secinājumi nebūtu pamatoti. Pārvalde Sākotnējā izvērtējumā par sagaidāmo ietekmju veidiem un ietekmes aspektu būtiskumu, nozīmību un kompleksumu ir izdarījusi tādus pašus secinājumus, kā Pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas gaitā atbildētāja. Atšķirīgi ir bijuši tikai viedokļi par to, vai konkrētajā gadījumā identificējamo ietekmju pārvaldībai un mazināšanai piemērotākais risinājums ir Pārvaldes tehniskie noteikumi, vai likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un Direktīvas Nr.2011.92/ES nosacījumiem atbilstīgā rīcība ir sagaidāmo ietekmju tālāka izpēte, ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras veikšana un ietekmju novēršanas, mazināšanas, pārvaldības pasākumu noteikšana ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā.

[4.3] Attiecībā par Pārsūdzētā lēmuma un jo īpaši 4.punkta saturu, atbildētāja norāda, ka ar šo punktu lēmumā, kas pieņemts likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 14.panta izpratnē (par IVN procedūras piemērošanu vai nepiemērošanu), balstoties uz informāciju par paredzēto darbību, tās vietu un virkni citiem faktiem, tiek precizēts (un līdz ar to nošķirts), ar kuriem no likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 11.panta kritērijiem konkrētā Sākotnējā izvērtējuma gadījumā ir saistāma plānotās darbības ietekme uz vidi. Saistībā ar minēto jāņem vērā, ka Direktīvas Nr.2011.92/ES un likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 2.pielikumā ir ietvertas dažāda veida darbības un konkrēto kritēriju nozīmība katrai no darbībām var būt atšķirīga. Pieteicējas paredzētās darbības gadījumā Pārsūdzētā lēmuma 4.punktā norādīts, ka konkrētā gadījuma specifika nenorāda uz tādu likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 11.panta kritēriju jūtīgumu kā, piemēram, 2^1.punkta a) un b)apakšpunktu kritēriji, kas attiecas uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, sugām, to dzīvotnēm, tai pat laikā - kā jau derīgo izrakteņu ieguves projektam - ietekmes saistāmas ar dabas resursu ieguvi un to saistītajiem nelabvēlīgajiem faktoriem (gan tehnoloģiskajiem, kas tieši saistīti ar derīgo izrakteņu ieguvi (troksnis, vibrācijas, putekli), gan transportēšanu, gan ieguves rezultātā radītajām teritorijas izmaiņām. Izsverot šādus derīgo izrakteņu ieguvei tipiskus faktorus kopskatā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 11.panta kritērijiem un nosakot, kuriem konkrētajā gadījumā ir salīdzinoši lielāka nozīme. Pārsūdzētā lēmuma 4.punktā norādīts, ka tie ir 1.punkta a) apjoms, b) paredzētās darbības un citu darbību savstarpējā un kopējā ietekme, c) dabas resursu izmantošana, e) piesārņojums un traucējumi un f) avāriju risks.

Šāds viedoklis nav pretrunā Pārvaldes izvērtējumam, jo Pārvalde līdzvērtīgi secinājusi, ka derīgo izrakteņu ieguve būs saistīta ar dabas resursu ieguvei raksturīgajiem faktoriem - troksni, vibrācijām, putekļiem, transportēšanu, ieguves rezultātā radītajām teritorijas izmaiņām u.c.

Attiecībā uz tiem likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 11.panta kritērijiem, kas norādīti Pārsūdzētā lēmuma 4.punktā un par kuriem izteikti pieteicējas iebildumi, atbildētāja norāda, ka nav nonākusi pie pilnīgi citādiem secinājumiem par būtiskākajiem ar derīgo izrakteņu ieguvi saistītajiem ietekmju veidiem, nekā Pārvalde.

Tajā pašā laikā, kā jau tas ir norādīts arī Pārsūdzētā lēmuma 3.punktā, atbildētāja ir tikai daļēji pievienojusies Pārvaldes vērtējuma rezultātam un šis atšķirīgais viedoklis nepārprotami izriet gan no Pārsūdzētā lēmuma satura, gan paša nolēmuma būtības. Proti, viedokļi ir bijuši atšķirīgi par to, vai pie konkrētajiem apstākļiem ir nepieciešams piemērot ietekmes uz vidi novērtējumu. Lai arī Pārvaldes viedoklis ir, ka gan apjoma, gan savstarpējo un summāro ietekmju ziņā ietekme būs kompleksa, ilgstoša un nozīmīga, Pārvalde paudusi viedokli, ka identificējamo ietekmju pārvaldībai un mazināšanai piemērotākais risinājums var būt Pārvaldes tehniskie noteikumi. Savukārt atbildētāja ir pieņēmusi lēmumu, ka konkrētajā gadījumā atbilstīgais risinājums ir ietekmes uz vidi

novērtējuma piemērošana un ka piemērotākie pasākumi identificēto ietekmju pārvaldībai un mazināšanai ir nosakāmi padziļinātas izpētes (ietekmes uz vidi novērtējuma) rezultātā.

[4.4] Pārsūdzētā lēmuma pamatojums saistīts ne tikai ar vērtējumu par likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 11.panta kritērijiem, bet arī ar summāro ieguves platību, kas atbilst ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas robežsliekšņiem. Atbildētāja atsaucas uz Direktīvas Nr.2011.92/ES 1.pielikuma 17.un 24.punktu, 2.pielikuma 2.punkta a)apakšpunktu, likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1.pielikuma 25. un 30.punktu, 2.pielikuma 2.punkta a)apakšpunktu un norāda, ka pieteicēja ir paredzējusi veikt derīgo izrakteņu ieguvi esošā objektā, t.i., derīgo izrakteņu atradnē, kuras platība ir lielāka par 25ha, kurā ieguve uzsākta jau pagājušā gadsimta 60-tajos gados un kurā ieguve vēl turpinās vairākos iecirkņos arī šobrīd.

2011.gada decembrī plānotajām izmaiņām šajā atradnē tika veikts Sākotnējais izvērtējums. Plānotās izmaiņas paredzēja uzsākt derīgo izrakteņu ieguvi 19,54ha lielā platībā atradnes iecirknī /Nosaukums/. Sākotnējā izvērtējuma rezultātā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra netika piemērota.

Kopš 2011.gadā izvērtētajām izmaiņām esošajā atradnē ir pagājis tikai 1 gads un šobrīd tiek plānotas papildus jaunas izmaiņas, proti, pieteicēja iecerējusi derīgo izrakteņu ieguvi atradnes iecirknī /Nosaukums/, tādējādi paplašinot ieguves laukumu par vēl 12,8 ha. Pieteicējai noteiktais ieguves limits iecirknī /Nosaukums/ ir 2504,11 tūkstoši m^3. Pieteicēja plāno ieguvi, izņemot aptuveni 150 tūkstošus m^3 gadā. t.i. paredzētā ieguve varētu ilgt apmēram 16 gadus.

Iecirknis /Nosaukums/ tieši piekļaujas iecirknim /Nosaukums/.

Ņemot vērā minēto, atbildētāja secināja, ka paredzētās darbības realizācijas gadījumā ieguve šajās teritorijās tiks veikta vienlaicīgi, blakus viena otrai un ilgstoši. Atbildētāja nepiekrīt, ka būtu nepamatoti raudzījusies uz plānoto ieguvi 12,8ha platībā, kā tādu, kas no ietekmes uz vidi viedokļa tās ietekmes rakstura, apjoma un darbības vietas dēļ ir summējama ar ieguvi iecirknī /Nosaukums/.

[4.5] Atbildētāja nepiekrīt pieteicējas argumentam, ka ir veikusi patvaļīgu likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" nosacījumu tulkošanu, turklāt pretēji to jēgai. Atbildētāja norāda, ka direktīvas ir normatīvie akti, kas uzliek saistības dalībvalstīm sasniegt tajās noteikto mērķi. Direktīvas tiek ieviestas katrā dalībvalstī ar nacionāliem tiesību aktiem, tai pat laikā iestādēm un tiesai ir jāievēro Eiropas Kopienu tiesas doto attiecīgas direktīvas interpretāciju. Saskaņā ar direktīvu netiešās piemērojamības principu dalībvalsts tiesu un iestāžu pienākums ir interpretēt valsts tiesības atbilstoši direktīvām. Arī saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 15.panta ceturto daļu piemērojot Eiropas Savienības (Kopienu) tiesību normas, iestāde un tiesa ņem vērā Eiropas Kopienu Tiesas judikatūru.

Eiropas Kopienas pastāvīgajā judikatūrā ir nostiprināta atziņa, ka Direktīvai Nr.2011.92/ES ir paplašināta piemērošanas joma un ļoti plašs mērķis *(piemēram, lietas C-72/95 Kraijevelds un citi; C-435/97 Pasaules dabas fonds un citi; ?-02/07, Ābrahams un citi).* Līdz ar to Direktīvas Nr.2011.92/ES 1. un 2.pielikumā uzskaitītās darbības nevar tikt interpretētas tikai gramatiski un šauri. To piemērošana prasa interpretāciju, ņemot vērā projektu iekļaušanas pielikumos jēgu, varbūtējās ietekmes veidu un apjomu, kā arī Direktīvas Nr.2011.92/ES normās nostiprinātos tiešās, netiešās, savstarpējās un summārās ietekmes novērtēšanas mērķi. Ņemot vērā minēto, gadījumos, ja paredzētā darbība ir saistīta ar kādu jau esošu Direktīvas Nr.2011.92/ES 1. un 2.pielikuma nosacījumiem atbilstošu objektu attīstību, vai saistītā teritorijā plānoti vairāki šiem nosacījumiem atbilstoši objekti, ar paredzētajām darbībām plānotās izmaiņas nevar uzlūkot pilnībā nošķirti, bet tās ir jāvērtē kopskatā. Uz to nepārprotami norāda arī likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta pirmās daļas 3.punkta b)apakšpunkts un 11.panta 1 .punkta b)apakšpunkts.

Eiropas Kopienas pastāvīgajā judikatūrā cita starpā ir nostiprināts arī, ka tas būtu pretēji Direktīvas Nr.2011.92/ES paplašinātajai piemērošanas jomai un mērķim, ja tāds jēdziens kā „izmaiņas esošajās darbībās" tiktu tulkots (un uz šādām darbībām lūkotos) veidā, kas pieļautu uz noteiktām darbībām neattiecināt ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas pienākumu, lai gan darbība tās rakstura, apjoma vai darbības vietas dēļ ir pieskaitāma direktīvas tvērumam *(piemēram, lietas C-72/95 Kraijevelds un citi; C- 435/97, Pasaules dabūs fonds un citi; C-02/07, Ābrahams un citi).* Saistībā ar minēto lietā C-332/04 (Eiropas Komisija pret Spāniju) Eiropas Kopienu tiesa arī precīzi norāda, ka, lai noteiktu, vai projektam, kas minēts Direktīvas 2.pielikumā, nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar 4.panta otro daļu, jo tam var būt būtiska ietekme uz vidi Direktīvas 2.panta 1.punkta izpratnē. Direktīvas Nr.2011.92/ES 3.pielikums kā vienu no atlases kritērijiem paredz kumulāciju ar citiem projektiem.

Vadoties no Direktīvas Nr.2011.92/ES teleoloģiskās interpretācijas, Eiropas Kopienas pastāvīgajā judikatūrā ir nostiprinātas arī atziņas saistībā ar dažādu nodalītu projektu kumulatīvo ietekmi. Judikatūrā nostiprināta pieeja, ka prasību ietekmes uz vidi novērtējumam nedrīkst neattiecināt, vadoties no tā, ka nodalīti projekti katrs pats par sevi atsevišķi neatbilst Direktīvas Nr.2011.92/ES nosacījumiem, lai gan, balstoties uz to kumulatīvo ietekmi, ja uzlūkoti kopskatā, tie rakstura, apjoma un darbības vietas dēļ būtu pieskaitāmi Direktīvas Nr.2011.92/ES 2.panta 1.punkta prasības tvērumam par ietekmes uz vidi novērtējumu *(piemēram, lietas C-392/96 Eiropas Komisija pret Īriju; C-142/07, Ekologi un CODA; C-205/08 Vides advokāts no Karintijas; C-02/07 Ābrahams un citi).*

[4.6] Atbildētāja nepiekrīt pieteicējas argumentam, ka no likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" izriet prasība vērtēt „tikai attiecīgo projektu, nevis visu tuvāko un tālāko teritoriju", ka 1.pielikumā noteiktie robežsliekšņi visos gadījumos ir jāsaista tikai (precīzi) ar vienu paredzēto darbību vai, ka atbildētāja būtu patvaļīgi tulkojusi likuma normas pretēji to jēgai. Direktīvas Nr.2011.92/ES preambulas astotā daļā nosaka, ka projektiem, kas pieder pie konkrētiem tipiem, ir būtiska ietekme uz vidi. Šo projektu uzskaitījums ir ietverts Direktīvas Nr.2011.92/ES 1.pielikumā un kā jau iepriekš norādīts, to starpā ir arī karjeri vai atklātas derīgo izrakteņu ieguves vietas, ja to laukuma platība pārsniedz 25 ha un jebkuras pārmaiņas, ja tās atbilst šim robežslieksnim. Ņemot vērā to, ka laika ziņā salīdzinoši nesen viena no otras paredzētas divas derīgo izrakteņu ieguves ieceres, turklāt arī izvietojuma ziņā viena otrai tieši blakus, ir pamatoti secināts, ka paredzētās darbības realizācijas gadījumā tiks salīdzinoši vienlaicīgi veiktas pārmaiņas esošajā Direktīvas Nr.2011.92/ES un likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1.pielikuma objektā, ka šīs pārmaiņas skars vienlaidus platību, ka summāri arī šo pārmaiņu skartā platība pārsniegs 25 ha, ka ieguve tiks veikta ilglaicīgi un, ka no ietekmes uz vidi viedokļa darbības ir uzlūkojamas kopskatā.

[4.7] Atbildētāja norāda, ka no Pārsūdzētā lēmuma ir konstatējams, kādēļ ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanas pamatojumā

būtiska nozīme ir piešķirta Darbības vietas atrašanās vietai. Argumentācija atrašanās vietas nozīmei nepārprotami izriet gan no Pārsūdzētā lēmuma satura, gan ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanas būtības, t.i., ieguves vieta atrodas daudz lielākā atradnē nekā pieteicējas iecerētā 12,8ha ieguves platība un tiešā tuvumā kāds cits komersants jau ir pieteicis savu ieceri veikt derīgo izrakteņu ieguvi gandrīz 20ha platībā. Līdz ar to tieši apstākļi, kas raksturo atrašanās vietu, ir lielā mērā par pamatu secinājumam, ka darbībai ir piemērojams ietekmes uz vidi novērtējums.

[4.8] Atbildētāja nepiekrīt pieteicējas argumentam, ka, izdodot Pārsūdzēto lēmumu, būtu pārkāpti Administratīvā procesa likumā noteiktie pamatprincipi, tostarp vienlīdzības princips, vai, ka atbildētāja, pastāvot vienādiem tiesiskajiem apstākļiem, būtu izdevusi savādākus lēmumus. Vērtējot vairāku plānoto izmaiņu savstarpējo kumulāciju un summēšanos, iestāde vadās no konkrētā brīža informācijas, ņemot vērā secību, kādā informācija par atsevišķiem projektiem tiek iesniegta. Ja 2011.gada decembrī derīgo izrakteņu ieguvei 19,54ha lielā platībā atradnes iecirknī /Nosaukums/ ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra netika piemērota, tad 2013.gada janvārī, lemjot par ieguves platības tālāku paplašināšanu, iestādei ir jāņem vērā jau iepriekš vērtētā darbība un to apjomi kopskatā. Pieteicēja nepamatoti norāda, ka atradnes /Nosaukums/ kopējā platība ir lielāka par 50 ha un, ka ieguve tajā saistāma ar identiskiem apstākļiem, kā pieteicējas ieceres gadījumā. Lai arī atradne /Nosaukums/ skar vairākus īpašumus, kuru kopplatība summāri pārsniedz 50 ha, atbilstoši Valsts vides dienesta 2012.gada 11.jūlijā sagatavotajai un izsniegtajai atradnes /Nosaukums/ pasei, tā ir 20,27 ha liela. Šādā platībā atradnē ir akceptēti derīgo izrakteņu krājumi, nosakāms licences laukums un ieguves limits. Paredzētās darbības ierosinātājs nav tiesīgs iegūt derīgos izrakteņus ārpus noteiktajam licences laukumam. Pat pieņemot, ka atradnes /Nosaukums/ platība nākotnē varētu tikt palielināta un pēc tam ieguve varētu tikt plānota arī ārpus līdz šim novērtētajā platībā, uz izmaiņām atradnē /Nosaukums/ nepārprotami būtu attiecināmas likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" prasības, tostarp ņemts vērā arī kopējais ieguves laukums summāri ar līdzšinējo. Tāpat, pieņemot 2013.gada 24.janvāra lēmumu Nr.23 „Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu" derīgo izrakteņu ieguvei atradnē /Nosaukums/, atbildētājai bija zināms, ka atradne atrodas tieši uz austrumiem no atradnes ,,Cēre" ārējās robežas (atradnē /Nosaukums/ ieguvi iecerējusi pieteicēja), tomēr atbildētāja nevar pievienoties, ka ieceres abās atradnēs ir saistāmas ar vienlīdzīgiem apstākļiem. Starp pieteicējas plānoto ieguves platību un atradni /Nosaukums/ ir atradnes /Nosaukums/ zemākas, t.i. N kategorijas krājumu laukums (kopējais N kategorijas krājumu laukums aptuveni 57 ha), attālums starp abām ieguves vietām (ziemeļu un dienvidu tuvākajos punktos) ir aptuveni 600 - 900m un abām ieguves vietām ir atsevišķi piekļūšanas un materiāla transportēšanas ceļi.

[4.9] Attiecībā par pieteicējas argumentiem, ka no Pārsūdzētā lēmuma neizriet objektīvi un racionāli juridiski apsvērumi šāda lēmuma pieņemšanai, ka ar Pārsūdzēto lēmumu nav sasniegts taisnīgs un lietderīgs rezultāts un leģitīms mērķis, un, ka atbildētāja nav pienācīgi pamatojusi ne šāda satura lēmuma izdošanu, ne ar konkrētiem pierādījumiem pamatojusi kādā tieši veidā izpaudīsies ietekmes un to būtiskums, atbildētāja norāda, ka Direktīvas Nr.2011.92/ES preambulas astotā daļā nosaka, ka projektiem, kas pieder pie konkrētiem tipiem, ir būtiska ietekme uz vidi un pie šādiem projektiem pieskaita arī atklātu derīgo izrakteņu ieguvi, ja laukuma platība pārsniedz 25 ha. Šādām darbībām ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.

Atzinumu, ka derīgo izrakteņu atklāta ieguve laukuma platībā, kas pārsniedz 25 ha, rada būtisku ietekmi uz vidi, ir izstrādājis un noteicis Eiropas Parlaments un Padome. Šāds atzinums dalībvalstīm jāpiemēro kā aksioma, t.i. tēze, ko piemērošanas ietvaros jāpieņem par patiesu bez papildus izsvēruma.

Ņemot vērā šādu nosacījumu, kā arī vadoties no Eiropas Kopienas pastāvīgajā judikatūrā nostiprinātās pieejas attiecībā uz Direktīvas Nr.2011.92/ES interpretāciju un vairāku nodalītu projektu kontekstuālas vērtēšanas pienākumu, pie konkrētajiem apstākļiem atbildētājai nebija iespēja izdot satura ziņā citādu lēmumu, kas tā adresātu ierobežotu mazāk, jo ietekmes uz vidi novēršanas, samazināšanas un pārvaldības pasākumu izstrādāšana ar Pārvaldes tehniskajiem noteikumiem nesasniegtu Direktīvā Nr.2011.92/ES paredzēto ietekmes novērtēšanas un novēršanas paplašināto mērķi, tostarp sabiedrības iesaistīšanu, kā tas paredzēts ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrā.

Pārsūdzētajā lēmumā norādīts, ka ietekmes uz vidi novērtējums ir piemērojams, lai padziļināti izpētītu iespējamo negatīvo ietekmju varbūtību, kompleksumu un nozīmīgumu un nepieciešamības gadījumā veiktu atbilstošas izmaiņas paredzētās darbības risinājumos, kā arī savlaicīgi realizētu nepieciešamos negatīvās ietekmes apzināšanas, samazināšanas un novēršanas pasākumus. No ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras regulējuma izriet, ka šāda novērtējuma mērķis ir iegūt visplašāko informāciju par paredzēto darbību un iespējamām alternatīvām (tostarp risinājumiem), arī iesaistot sabiedrību un izsverot tās sniegtu informāciju, viedokļus un priekšlikumus. Sabiedrības iesaistīšana kā būtiska ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras sastāvdaļa zināmā mērā norāda arī uz visa novērtējuma procesa būtību. Satversmes tiesas 2003.gada 14.februāra sprieduma lietā Nr.2002-14-04 secinājumu daļas 2.punktā ar atsauci uz Basse E.M. Introduction to Danish Environmental Law, North European Law, ed. E.J.Hollo – Kmarttinen, Helsinki, 1995, p.93 ir atzīts, ka obligātās, ar likumu noteiktās sabiedriskās apspriešanas galvenais mērķis ir nodrošināt, ka tiek pieņemts vislabākais iespējamais lēmums sabiedrības interesēs un katra cilvēka iebildumi tiek vērtēti un iespēju robežās taisnīgi ņemti vērā. Sabiedriskajai apspriešanai jākalpo diviem galvenajiem mērķiem - pirmkārt, iegūt informāciju, kas sekmētu pamatota un taisnīga lēmuma pieņemšanu, otrkārt, pārliecināt sabiedrību par to, ka tās izteiktie viedokli tiek apspriesti.

[4.10] Ņemot vērā iepriekš minēto, tostarp Eiropas Kopienu tiesu judikatūrā atzīto attiecībā uz Direktīvas Nr.2011.92/ES interpretāciju un ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras mērķi, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 66.panta pirmās daļas apsvērumiem, lēmums par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu ir uzskatāms par pamatotu, piemērotu un apstākļiem atbilstošu

Atbildētāja norāda, ka saistībā ar Pārsūdzētā lēmuma pieņemšanu nav konstatējami ne Administratīvā procesa likuma 5., 6., 7., 8., 9., 13., $14.^1$ un 66.panta, ne likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1.panta 1.punkta, 2., 4.panta pirmās daļas 1.punkta un 3.punkta vai citu tiesību normu pārkāpumi, un Pārsūdzētais lēmums ir tiesisks un pamatots.

[5] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma $112.^1$ panta pirmo daļu administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja likumā nav noteikts citādi. Tā kā pieteicēja nav iesniegusi lūgumu lietu izskatīt mutvārdu procesā, tad lieta ir izskatāma rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus lietas materiālus kopsakarā ar tiesību normām, atzīst, kapieteikumsnav pamatots un ir noraidāms, pamatojoties uz šādiem apsvērumiem.

[7] Likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta pirmajā daļā noteikts, ka ietekmes novērtējums ir nepieciešams paredzētajām darbībām:

1) kuras ir saistītas ar šā likuma 1.pielikumā minētajiem objektiem;

2) kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams saskaņā ar Latvijas Republikas noslēgtajiem starptautiskajiem līgumiem;

3) kurām to nosaka šā likuma 6.pantā minētā kompetentā institūcija:

a) saskaņā ar sākotnējā izvērtējuma rezultātiem,

b) ja vairākas paredzētās darbības ietekmē vienu un to pašu teritoriju, ņemot vērā paredzēto darbību kopējo un savstarpējo ietekmi.

Saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 6.pantu kompetentā institūcija ir Vides pārraudzības valsts birojs jeb atbildētāja lietā (Ministru kabineta 2004.gada 1.janvāra noteikumi Nr.4 "Vides pārraudzības valsts biroja nolikums").

No minētajām tiesību normām izriet, ka ietekmes uz vidi novērtējums ir jāveic likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1.pielikumā paredzētajām darbībām, darbībām, kurām šāda vērtējuma nepieciešamība ir noteikta saskaņā ar Latvijas Republikas noslēgtajiem starptautiskajiem līgumiem, kā arī gadījumā, ja to noteikusi atbildētāja. Savukārt atbildētāja nepieciešamību veikt ietekmes uz vidi novērtējumu nosaka, ņemot vērā gan Sākotnējā izvērtējuma rezultātu, gan arī izvērtējot paredzētās darbības kopējo un savstarpējo ietekmi ar citām paredzētās darbības veikšanas plānotajā teritorijā veiktajām paredzētajām darbībām likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1.panta 3.punkta izpratnē (citām attiecīgajā teritorijā veiktajām darbībām, kuru veikšana var būtiski ietekmēt vidi).

[8] Likuma "Par ietekmi uz vidi novērtējumu" 10.pantā noteikts, ka saskaņā ar šā likuma 8.pantu reģionālajā vides pārvaldē pieteiktajām paredzētajām darbībām jāveic ietekmes sākotnējais izvērtējums, lai, pamatojoties uz šā likuma 11.pantā minētajiem kritērijiem, noteiktu, vai attiecīgajām paredzētajām darbībām ir nepieciešams ietekmes novērtējums.

Likuma "Par ietekmi uz vidi novērtējumu" 8.panta pirmajā daļā noteikts, ka paredzēto darbību, kura nav minēta šā likuma 7.pantā, bet kura var būtiski ietekmēt vidi, kā arī šā likuma 2.pielikumā minētās darbības ierosinātājs piesaka attiecīgajā reģionālajā vides pārvaldē, iesniedzot rakstveida iesniegumu, kurā norāda vismaz divus dažādus risinājumus attiecībā uz paredzētās darbības vietu vai izmantojamo tehnoloģiju veidiem.

Saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 13.pantu sākotnējā izvērtējuma rezultātu reģionālā vides pārvalde kopā ar paredzētās darbības iesniegumu nosūta kompetentajai institūcijai lēmuma pieņemšanai. Saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtēšanu" 14.panta pirmo daļu, ja pēc saņemtā iesnieguma izskatīšanas kompetentā institūcija pieņem lēmumu par to, ka paredzētās darbības ietekmes novērtējums ir nepieciešams, tā rakstveidā paziņo ierosinātājam un ieinteresētajām valsts institūcijām, pašvaldībām un citai likumā noteiktajai institūcijai par ietekmes novērtējuma uzsākšanu, kā arī ievieto savā mājaslapā internetā paziņojumu par ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību.

No minētajām tiesību normām izriet, ka tām darbībām, kuras noteiktas likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 2.pielikumā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību nosaka atbildētāja saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta 3.punktu, proti, ņemot vērā gan reģionālās vides pārvaldes veikto sākotnējo izvērtējumu, gan arī veicot paredzētās darbības izvērtējumu kopsakarā ar citām paredzētās darbības veikšanas teritorijā veiktajām darbībām.

[9] No lietas materiāliem konstatējams un lietā nav strīda par to, ka pieteicējas plānotajai darbība - derīgo izrakteņu (smilts-grants) ieguve, ir iekļauta likuma "Par ietekmi uz vidi novērtējumu" 2.pielikumā (2.punkta 1.apakšpunkts) un saskaņā ar iepriekš minētajām tiesību normām tai ir jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums.

[10] Ministru kabineta 2011.gada 25.janvāra noteikumu Nr.83 „Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi" (turpmāk – MK noteikumi Nr.83) 10.punktā noteikts sākotnējā izvērtējuma saturs. Sākotnējā izvērtējumā norāda: sākotnējā izvērtējuma sagatavošanas laiku un vietu; informāciju par ierosinātāju; informāciju par paredzēto darbību, iespējamām paredzētās darbības vietām (adreses) un izmantojamo tehnoloģiju veidiem; iespējamo paredzētās darbības vietu, kā arī prognozējamo paredzētās darbības un izmantojamo tehnoloģiju ietekmi uz vidi un šīs ietekmes novērtējumu; visus iespējamos risinājumus attiecībā uz paredzētās darbības vietu un izmantojamo tehnoloģiju veidu būtisko ietekmi uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000) un šīs ietekmes novērtējumu; ieteikumu par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas nepieciešamību; informāciju par sabiedrības iesniegto viedokli, ja tāds ir iesniegts; informāciju par pārrobežu ietekmi, ja tāda iespējama; citu informāciju, kas var būt būtiska, pieņemot lēmumu par paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību.

Saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtēšanu" 11.panta 3.punktu paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi vērtējam

atbilstoši minētā panta 1., 2. un 2.1 punktā minētajiem kritērijiem (paredzēto darbību raksturojošiem faktoriem; paredzētās darbības vietu un šīs vietas ģeogrāfiskās īpatnības raksturojušie faktoriem; paredzētās darbības ietekmes uz īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām, sugām un biotopiem) un ņemot vērā paredzētās darbības apjomu (ietekmei pakļautās teritorijas lielumu un cilvēku daudzumu tajā); iespējamo pārrobežu ietekmi; ietekmes nozīmīgumu un kompleksumu; ietekmes varbūtību; ietekmes ilgumu, biežumu un atgriezeniskumu.

[11] No lietas materiāliem konstatējams un lietā nav strīda par to, ka saskaņā ar iepriekš minētajām likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un uz tā pamat izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem Pārvalde ir veikusi pieteicējas paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu (sk.šā sprieduma 2.2.punktu), kurā saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 3.punktu, izvērtējot paredzētās darbības apjomu, atzīts, ka ietekme uz derīgā materiāla ieguves apjomu ir būtiska, jo iegūtie dabas resursi ir neatjaunojami. Darbības vieta ir tikai neliela atradnes /Nosaukums/ daļa (12,8 ha platībā). Izstrādājot visu atradnes /Nosaukums/ teritoriju, ietekmei pakļautās teritorijas platība pieaugs, kā arī ietekmes summēsies un veidos kopēju ietekmi, piemēram, fiziskas/reljefa, ainaviskas izmaiņas tagadējā vidē. Attiecībā par paredzētās darbības ietekmes nozīmīgumu un kompleksumu, izvērtējot pieteicējas paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi, Pārvalde kā vērā ņemamu faktoru ir konstatējusi apstākli, ka darbības vieta iekļaujas atradnes /Nosaukums/ teritorijā, kurā jau tiek veikta derīgā materiāla ieguve. Sākotnējā izvērtējumā atzīts, ka ietekme uz derīgā materiāla ieguves apjomu ir būtiska, nozīmīga un kompleksa, jo iegūtie dabas resursi ir neatjaunojami, kā arī iegūtais derīgo izrakteņu apjoms darbības vietā summēsies ar derīgo izrakteņu apjomu, kurš iegūts pārējā atradnes /Nosaukums/ daļā. Darbības vietas izstrādes laikā radušās ietekmes summēsies ar ietekmēm, kas radīsies blakus teritorijā esošo iecirkņu izstrādes laikā. Līdz ar to ir sagaidāmas summāras ietekmes – troksnis, putekļi un automašīnu plūsma. Taču Pārvalde, izvērtējot minētās ietekmes, ir secinājusi, ka tās ir iespējams samazināt un pārvaldīt. Kā būtisku paredzētās darbības summāru ietekmi uz vidi Pārvalde ir vērtējusi sagaidāmo ietekmi uz esošo apkārtējo ainavu, kuru pēc atradnes izstrādes tā rekultivācijas laikā ir iespējams sakārtot un darīt pievilcīgu, taču ainavas sakārtošana varēt notikt pēc ilga laika posma. Darbības vietas rekultivāciju pārvalde ir novērtējusi kā lokālu un nepieciešamu.

[12] Izvērtējot pieteicējas paredzētās darbības ietekmes varbūtību kopsakarā ar pieteicējas norādītajiem paredzamajiem risinājumiem Pārvalde ir atzinusi konstatēto iespējamo ietekmju novēršanas vai samazināšanas iespēju, izņemot attiecībā par ainavas izmaiņām, atzīstot tās sakārtošanas iespēju pēc ilga laika perioda.

Attiecībā par ietekmes ilgumu, biežumu un neatgriezeniskumu, Pārvalde konstatējusi, ka derīgo izrakteņu ieguves ietekme vērtējama kā pakāpeniska, ilglaicīga, neatgriezeniska un lokāla, ar sezonālu raksturu.

Sākotnējā izvērtējuma secinājumu daļā norādīts, ka pieteicējas paredzētā darbības ietekmēs apkārtējo vidi, dabas resursus, ainavu, taču tā nav saistīta ar būtisku piesārņojuma risku.

Izvērtējot Pārvalde izdoto Sākotnējo izvērtējumu, secināms, ka Valsts vides dienesta Ventspils reģionālā pārvalde ir konstatējusi pieteicējas plānotās darbības ietekmi uz vidi, likuma „Par ietekmes uz vidi novērtēšanu" 11.panta 1.punkta /Nosaukums/, /Nosaukums/, /Nosaukums/, /Nosaukums/ un /Nosaukums/ apakšpunktos minēto kritēriju izvērtējumā, taču konstatēto ietekmi nav atzinis par būtisku.

Izvērtējot pieteicējas pieteikumu, konstatējams, ka pieteicēja neiebilst par Pārvaldes Sākotnējā izvērtējumā konstatētajiem faktiem un attiecīgi to izvērtējumu.

[13] Savukārt izvērtējot Pārsūdzētajā lēmumā ietverto argumentāciju, konstatējams, ka atbildētāja ir pievienojusies Pārvaldes Sākotnējā izvērtējumā ietvertajam faktu konstatējumam un to izvērtējumam, taču atšķirīgi izvērtējusi Sākotnējā izvērtējumā konstatēto pieteicējas paredzētās darbības ietekmju būtiskumu. Turklāt no pārsūdzētā lēmuma satura izriet, ka ietekmju būtiskuma izvērtējuma atšķirības pamatā ir atbildētājas veiktais paredzētās darbības kopējais, summārais izvērtējums kopsakarā ar citām plānotajā darbības vietā veiktajām darbībām.

[14] Kā norādīts iepriekš šā sprieduma 7. un 8.punktā, saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta 3.punktu atbildētāja, kā kompetentā iestāde, lēmuma par ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību pieņem, pamatojoties uz reģionālās vides pārvaldes sākotnējā izvērtējuma rezultātiem, bet gadījumā, ja vairākas paredzētās darbības ietekmē vienu un to pašu teritoriju, pieņemot lēmumu, atbildētājai ir jāņem vērā paredzēto darbību kopējo un savstarpējo ietekmi. Proti, vairāku paredzēto darbību gadījumā atbildētājai ir jāveic arī šo darbību kopējās un savstarpējās ietekmes izvērtējums. Turklāt no likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4., 6. un 14.panta satura izriet, ka atbildētāja attiecībā par šāda lēmuma pieņemšanu ir noteikta kā kompetentā, atbildīgā un kontrolējošā iestāde, kura pieņem galīgo lēmumu attiecībā par ietekmes uz vidi novērtēšanas nepieciešamību. Savukārt reģionālās vides pārvaldes veiktais paredzētās darbības sākotnējais izvērtējums ietekmes uz vidi izvērtēšanas nepieciešamības galīgā lēmuma pieņemšanas procesā kalpo kā informācijas avots. Kā to atzinusi arī Augstākā tiesa, sākotnējās izvērtēšanas mērķis ir iegūt un apkopot informāciju, kas var būt būtiska, pieņemot lēmumu par paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību *(sk.Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 23.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-1064/2010, A42991709 12.punktu).*

Tādējādi atzīstams par pamatotu Pārsūdzētajā lēmumā atbildētājas norādītais apstāklis, ka sākotnējais lēmums Pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas procesā ir darba materiāls, kas nevar neierobežot atbildētājas rīcības brīvību likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" ietvaros veikt objektīvu paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamības izvērtējumu. Turklāt par šādu atbildētājas kompetenci pārvērtēt Sākotnējā izvērtējuma rezultātus (reģionālās vides pārvaldes secinājumus par ietekmes būtiskumu) liecina arī

apstāklis, ka saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 11.panta 1.punkta /Nosaukums/ apakšpunktā, kā viens no reģionālās vides pārvaldes izvērtējamajiem paredzētās darbības ietekmes uz vidi kritērijiem ir noteikts paredzētās darbības un citu darbību savstarpējās un kopējās ietekmes kritērijs (proti, šāds izvērtējums ir iekļaujams Sākotnējā izvērtējumā), taču vienlaicīgi likumdevējs paredzētās darbības summāro (kopējo un savstarpējo) ietekmi ir noteicis kā atbildētājas patstāvīgi izvērtējamu apstākli, nosakot paredzētās darbības ietekmes uz vidi būtiskumu un attiecīgi ietekmes uz vidi novērtēšanas nepieciešamību.

[15] Izvērtējot Pārsūdzēto lēmumu, konstatējams, ka atbildētāja pieteicējas paredzēto darbību – tās specifiku un paredzamās darbības vietu ir izvērtējusi kopsakarā ar veiktajām darbībām paredzētās darbības veikšanas vietā – atradnē /Nosaukums/. Atbildētāja pieteicējas paredzētās darbības ietekmes uz vidi – troksni, putekļus, vibrācijas, autotransporta radītās ietekmes uz piegulošajiem ceļiem, kādas ir konstatētas arī Pārvalde veiktajā paredzētās darbības sākotnējā izvērtējumā, saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta pirmās daļas 3.punktu ir vērtējusi kompleksi ar derīgo izrakteņu ieguvi, kas tiek veikta piegulošajās teritorijās atradnē /Nosaukums/. Izvērtējot minētos apstākļus, atbildētāja Pārsūdzētajā lēmumā, ņemot vērā Sākotnējo izvērtējumu, ir konstatējusi, ka paredzētajā darbības vietā – valsts nozīmes atradnē /Nosaukums/ notiek derīgo izrakteņu ieguve un līdz ar to atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta 3.punkta /Nosaukums/ apakšpunktam ir izvērtējusi pieteicējas paredzētās darbības un iepriekš minēto darbību kopējo un savstarpējo ietekmi uz vidi. Izvērtējot Pārsūdzēto lēmumu, tiesa konstatē, ka tas satur izvērstu šādas kopējās ietekmes izvērtējumu.

[16] Likuma „Par ietekmi uz vidi novērtējumu" 1.pielikuma „Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams" 25.punktā kā objekts, kuram nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, ir noteikti projekti, kas paredz derīgo izrakteņu ieguvi 25 hektāru vai lielākā platībā vai kūdras ieguvi 150 hektāru vai lielākā platībā. Šāda prasība likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" ir ietverta atbilstoši Direktīvas 2011/92 ES 1.pielikuma „Projekti, kas minēti 4.panta 2.punktā" ietvertajiem paredzēto darbību (projektu) uzskaitījumiem, kam nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtējumu (Direktīvas 2011/92 19.punkts).

Pārsūdzētajā lēmumā, pamatojoties uz Sākotnējo izvērtējumu, konstatēts, ka atradnē /Nosaukums/ derīgo izrakteņu ieguve notiek platība, kas kopumā pārsniedz 25 ha (iecirknī /Nosaukums/ 19,7 ha un iecirknī /Nosaukums/ 4,76 ha, par kuros veiktajām darbībām atbildētāja iepriekšējos gados ir veikusi ietekmes uz vidi novērtēšanas nepieciešamības izvērtējumu). Ņemot vērā likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta 3.punkta /Nosaukums/ apakšpunktā noteikto, secināms, ka pieteicējas paredzētajai darbībai ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamība nosakāma, izvērtējot kopējo atradnē /Nosaukums/ paredzēto darbību ietekmi, proti, izvērtējot derīgo izrakteņu ieguves platībā, kas pārsniedz 25 ha, ietekmi. Šādu likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta 3.punkta /Nosaukums/ apakšpunkta interpretācijas pamatotību apstiprina arī Direktīvas 2011/92 ES 1.pielikuma 24.punktā, kā Direktīvas 4.panta 2.punktā minētais projekts, kam nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, noteiktais: „visas šajā pielikumā uzskaitīto projektu izmaiņas vai paplašināšana, ja šīs izmaiņas vai paplašinājums pats atbilst robežvērtībām, ja tādas ir noteiktas šajā pielikumā".

[17] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 65.panta pirmo daļu, ja piemērojamā tiesību normā noteikts, ka izdodams konkrēta satura administratīvais akts (obligātais administratīvais akts), iestāde izdod šādu administratīvo aktu.

Ņemot vērā iepriekš šā sprieduma 16.punktā minēto, proti, atbildētājas konstatēto apstākli, ka paredzētās darbības rezultātā darbības vietā – atradnē /Nosaukums/ – kopējais derīgo izrakteņu ieguves apjoms pārsniedz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1.pielikuma 25.punktā noteikto robežlielumu derīgo izrakteņu ieguves apjomam, kādā nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, secināms, ka izskatāmajā gadījumā atbildētājai saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.panta pirmās daļas 1.punktu bija jāizdod obligātais administratīvais akts – lēmums par ietekmes uz vidi novērtējumu procedūras piemērošanu.

[18] Pieteicēja pieteikumā norāda par atbildētājas pieļautu Administratīvā procesa likuma 5., 6., 7., 8., 9. un 13.pantā nostiprināto vispārīgo tiesību principu pārkāpumu.

Attiecībā par privātpersonas tiesību ievērošanas principu (Administratīvā procesa likuma 5.pants iespējamo pārkāpumu, norādāms, ka atbildētāja, izdodot pārsūdzēto lēmumu, ir piemērojusi lietas faktiskajiem apstākļiem atbilstošas materiālo tiesību normas un piemēroto tiesību normu ietvaros, ņemot vērā atbildētājas ierobežoto rīcības brīvību lēmuma satura noteikšanā *(sk. šā sprieduma 17.punktu)*, ir izdevusi piemērojamajā tiesību normā noteikto atbilstoša satura administratīvo aktu.

Izvērtējot pieteicējas argumentu par vienlīdzības principa iespējamo pārkāpumu attiecībā par SIA /Nosaukums/ paredzētās darbības - derīgo izrakteņu (smilts-grants un smilts) ieguvi atradnē /Nosaukums/, kur atbildētāja, izvērtējot paredzēto darbību, ir nolēmusi nepiemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru *(sk.atbildētājas 2013.gada 24.janvāra lēmumu Nr.23 lietas 30.- 36.lapā),* tiesa secina, ka minētais arguments atzīstams par nepamatotu. No atbildētājas 2013.gada 24.janvāra lēmuma Nr.23 konstatējams, ka minētajā lēmumā vērtētā SIA /Nosaukums/ paredzētā darbība - derīgo izrakteņu ieguve – 20,27 ha platībā (minētā lēmuma 3.3.punktā norādīts, ka atbilstoši Derīgo izrakteņu (izņemot pazemes ūdeņus) atradnes pases datiem (11.07.2011., atradne /Nosaukums/) atradnes platība ir 20,27 ha), kas nesasniedz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtēšanu" 1.pielikuma 25.punktā noteikto robežlielumu platībai, kādā paredzētajai derīgo izrakteņu ieguvei ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums.

Vienlīdzības princips saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 6.pantu paredz vienāda lēmuma pieņemšanu, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, taču, pastāvot atšķirīgiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, iestādei, ievērojot vienlīdzības principu ir jāpieņem atšķirīgs lēmums. Ņemot vērā iepriekš konstatēto SIA /Nosaukums/ paredzētās darbības apjomu (derīgo izrakteņu ieguves platību) un šā sprieduma 16.punktā konstatētos apstākļus, secināms, ka atbildētājas 2013.gada 25.janvāra lēmumā Nr.23 un izskatāmajā lietā pārsūdzētajā lēmumā ir konstatēti atšķirīgi faktiskie apstākļi, līdz ar to, minēto lēmumu nolemjošās

daļas atšķirības nevar tikt vērtētas, kā vienlīdzības principa pārkāpums.

Pieteicēja pieteikumā attiecībā par iespējamo tiesiskuma principa pārkāpumu kā pamatojumu norādījusi vienlīdzības principa pārkāpuma sekas. Tādēļ, konstatējot, ka pieteicējas argumenti par vienlīdzības principa pārkāpumu, par nepamatotu atzīstams arī pieteicējas arguments par tiesiskuma principa pārkāpumu.

Attiecībā par pieteicējas minēto tiesību normu saprātīgas piemērošanas un patvaļas aizlieguma principu pārkāpumiem, tiesa konstatē, ka pieteicēja pieteikumā nav norādījusi, kā pieteicējasprāt Pārsūdzētajā lēmumā izpaužas minēto tiesību principu pārkāpumi, līdz ar to tiesai nav iespējams minētos pieteicējas iebildumus izvērtēt.

Attiecībā par samērīguma principa ievērošanu pārsūdzētajā lēmumā, norādāms, ka, ievērojot šā sprieduma 17.punktā konstatēto, atbildētājas rīcības brīvība attiecībā par Pārsūdzētā lēmuma satura noteikšanu izskatāmajā gadījumā bija līdz minimumam ierobežota. Tiesa nekonstatē un arī pieteicēja nav norādījusi par tādiem apstākļiem, kas izskatāmo gadījumu atšķirtu no piemērotajās tiesību normās paredzētajiem gadījumiem (nav konstatējami netipiski apstākļi, kas dotu tiesības atbildētājai atkāpties no piemērojamajās tiesību normās noteikto tiesisko seku īstenošanas). Ņemot vērā norādīto, tiesa secina, ka izdodot pārsūdzēto lēmumu, atbildētāja nav pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 13.pantā nostiprinātā samērīguma principa prasības.

[19] Apkopojot iepriekš minēto un izvērtējot pārsūdzēto lēmumu kopumā, tiesa secina, ka pārsūdzētais lēmums atzīstams par tiesisku un pamatotu, bet pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289. - 290.pantu un 291.panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums/ pieteikumu par Vides pārraudzības valsts biroja 2013.gada 25.janvāra lēmuma Nr.24 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Tiesnese S.Pone